

УДК 351:338.432

DOI <https://doi.org/10.32782/1813-3401.2022.2.23>**Р. М. Солошенко**

здобувач наукового ступеня кандидата наук

СИСТЕМА ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТРАНСФОРМАЦІЄЮ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Стаття присвячена аналізу системи інституційного забезпечення механізмів публічного управління трансформацією аграрного сектору в Україні. У контексті сучасних викликів глобалізації, зміни клімату, зростання попиту на продовольство та інтеграції України до світових ринків виникає необхідність вдосконалення управлінських механізмів в аграрній галузі. Основною метою статті є вивчення ролі державних, недержавних і міжнародних інституцій у підтримці розвитку сільського господарства та реалізації стратегій сталого розвитку. У статті розглянуто теоретичні основи публічного управління аграрним сектором, зокрема концепції державного регулювання, нової інституційної економіки, сталого розвитку та багаторівневого управління. Автори досліджують, як ці підходи впливають на функціонування аграрного сектору та забезпечують його адаптацію до сучасних викликів. Особлива увага приділяється ролі інституцій у зменшенні транзакційних витрат, стимулюванні кооперації між фермерами та впровадженні інноваційних технологій. Проаналізовано структуру інституційного забезпечення аграрного сектору, яка включає державні інституції (Міністерство аграрної політики та продовольства України, Держгеокадастр, місцеві органи влади), недержавні організації (асоціації фермерів, аграрні кооперативи, громадські організації) та міжнародні інституції (Світовий банк, ФАО, ЄБРР). Визначено основні проблеми, з якими стикається система інституційного забезпечення, зокрема недостатню координацію між інституціями, нестабільність законодавчої бази, обмежену підтримку малих фермерів, корупцію та відсутність інтегрованої системи моніторингу та оцінки ефективності політики. На основі проведеного аналізу запропоновані шляхи вдосконалення інституційного забезпечення, які включають посилення координації між державними органами, стабілізацію законодавчої бази, розширення підтримки малих фермерів, запровадження ефективних антикорупційних механізмів, розвиток кооперативного руху та активізацію міжнародної співпраці. Стаття має на меті сприяти формуванню нових підходів до публічного управління аграрним сектором і сприяти сталому розвитку сільського господарства України в умовах сучасних економічних та екологічних викликів.

Ключові слова: публічне управління, аграрний сектор, інституційне забезпечення, трансформація сільського господарства, державна політика, координація інституцій, сталий розвиток, аграрні кооперативи, підтримка фермерів, міжнародна співпраця.

Постановка проблеми. Трансформація аграрного сектору є одним із ключових процесів економічного розвитку України, що має важливе значення для забезпечення продовольчої безпеки, економічної стабільності та соціального розвитку сільських територій. В умовах глобальних змін, таких як зміна клімату, зростання світового попиту на продовольство, а також виклики, пов'язані з інтеграцією України до світових ринків, виникає потреба у вдосконаленні публічного управління в цій галузі. Сучасна система управління аграрним сектором повинна забезпечити належний рівень конкурентоспроможності аграрної продукції на міжна-

родних ринках, сприяти екологічній сталості виробництва, підтримувати дрібних фермерів і кооперативи, а також відповідати принципам стійкого розвитку. Однак для досягнення цих цілей необхідна ефективна система інституційного забезпечення, яка формує та впроваджує механізми публічного управління. Інституційна складова трансформації аграрного сектору передбачає наявність злагодженої взаємодії між різними інституціями, такими як державні органи, громадські об'єднання, приватний сектор та міжнародні організації. Кожна з цих структур виконує важливі функції у процесі планування, координації та контролю за виконан-

ням стратегічних завдань в аграрній політиці. Роль держави у цьому процесі є визначальною, оскільки вона створює нормативно-правову базу, формує економічні стимули та забезпечує механізми підтримки аграрного сектору. Одночасно, недержавні інституції, такі як кооперативи, аграрні асоціації та наукові установи, також є важливими учасниками цього процесу, оскільки вони забезпечують безпосередню взаємодію з аграріями, сприяють впровадженню інноваційних технологій та представляють інтереси місцевих громад.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Управлінські аспекти розвитку аграрного сектору були розглянуті в роботах таких учених, як В. Борщевський, Е. Маркова, О. Манойленко, А. Никифоров, В. Русан, П. Саблук, М. Скорик, А. Череп та Л. Щуревич.

Метою статті є аналіз системи інституційного забезпечення механізмів публічного управління трансформацією аграрного сектору України. Особлива увага приділяється вивченню чинних структур державного та недержавного управління, аналізу їхніх функцій та ролі у формуванні аграрної політики, а також визначенню ключових проблем та викликів, з якими стикається аграрний сектор.

Виклад основного матеріалу. Публічне управління аграрним сектором охоплює сукупність заходів, інструментів та механізмів, які використовуються державними та недержавними інституціями для забезпечення стабільного, стійкого та ефективного розвитку сільського господарства. Цей процес передбачає інтеграцію різних компонентів економічної, соціальної та екологічної політики задля підвищення продуктивності сільського господарства, розвитку інфраструктури та поліпшення умов життя сільського населення. Основними завданнями публічного управління аграрним сектором є створення сприятливих умов для економічної діяльності агровиробників, захист їхніх прав, підтримка інвестицій, розвиток внутрішнього ринку та забезпечення доступу до зовнішніх ринків.

Теоретичні засади публічного управління аграрним сектором ґрунтуються на кількох ключових підходах і концепціях:

1. Теорія державного регулювання. Відповідно до цієї теорії, держава відіграє активну роль в управлінні економікою, зокрема аграрним сектором, через систему регулюючих механізмів. Це включає законодавчу діяльність, запро-

вадження економічних стимулів, надання субсидій, контроль якості та екологічні стандарти. В умовах ринкової економіки, де функціонує безліч незалежних суб'єктів, держава є необхідною для запобігання ринковим провалам, захисту національних інтересів та збереження природних ресурсів.

2. Нова інституційна економіка. Важливим компонентом нової інституційної економіки є концепція транзакційних витрат, які виникають у результаті взаємодії різних економічних агентів. Для аграрного сектору транзакційні витрати можуть бути значними через сезонність, непередбачуваність погодних умов, невизначеність ринкових цін та інші ризики. Інституції, як-от кооперативи або асоціації фермерів, зменшують ці витрати, сприяючи обміну інформацією, об'єднанню ресурсів та розв'язанню спірних питань через договірні відносини. Держава, у свою чергу, може допомогти мінімізувати транзакційні витрати, створюючи сприятливе правове поле та забезпечуючи дотримання законодавства.

3. Теорія суспільного блага. Згідно з цією теорією, сільське господарство генерує не лише економічні блага у вигляді продукції для ринку, але й надає важливі суспільні блага, такі як охорона довкілля, збереження біорізноманіття, підтримка сільських громад та культурної спадщини. Ці суспільні блага не можуть бути забезпечені виключно ринковими механізмами, що потребує активної ролі держави у формуванні та реалізації політики, спрямованої на розвиток сталого сільського господарства та збереження природних ресурсів.

4. Концепція сталого розвитку. Публічне управління аграрним сектором повинно враховувати не лише економічні показники, але й екологічні та соціальні аспекти розвитку. Концепція сталого розвитку передбачає досягнення балансу між економічними, соціальними та екологічними цілями. Це означає, що уряд має стимулювати аграрні практики, які є екологічно безпечними та не виснажують природні ресурси, одночасно підтримуючи соціальний розвиток сільських територій та забезпечуючи продовольчу безпеку для населення.

5. Теорія багаторівневого управління. Аграрний сектор охоплює різні рівні управління: від національного до місцевого. Багаторівневе управління передбачає координацію дій між центральними органами влади, місцевими громадами та міжнародними організаціями. Це дозволяє створювати політику, яка відповідає

як національним інтересам, так і потребам регіонів, з урахуванням специфіки сільських територій та умов їхнього розвитку. Децентралізація та передача частини повноважень на місцевий рівень може сприяти швидшій реалізації державної аграрної політики та підвищенню ефективності управлінських рішень.

6. Роль інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Сучасне публічне управління аграрним сектором усе більше базується на використанні інформаційно-комунікаційних технологій. ІКТ дозволяють забезпечити кращий доступ до ринкової інформації, прогнозів погоди, інноваційних технологій та фінансових ресурсів. Електронні платформи дозволяють скоротити часові та транзакційні витрати для фермерів та підвищити прозорість діяльності державних органів, відповідальних за аграрну політику.

7. Публічно-приватне партнерство. У контексті аграрного сектору важливим інструментом публічного управління є публічно-приватне партнерство (ППП). Цей механізм дозволяє залучати приватні інвестиції до розвитку сільського господарства шляхом співпраці держави та бізнесу. В рамках PPP можуть реалізовуватись спільні інфраструктурні проекти, інвестиції в розвиток агротехнологій, навчання та підвищення кваліфікації працівників сільського господарства. Успішне застосування таких інструментів може значно покращити аграрну продуктивність і конкурентоспроможність сектору на міжнародному рівні.

Таким чином, публічне управління аграрним сектором базується на поєднанні різних теоретичних підходів і практичних інструментів, які забезпечують стійкий та ефективний розвиток галузі. Інституційні механізми відіграють важливу роль у цьому процесі, адже саме вони забезпечують реалізацію державної політики, управління ресурсами та координацію між різними рівнями влади та економічними суб'єктами. Важливими факторами успішного управління є узгодження інтересів усіх учасників процесу та створення прозорої і ефективної системи регулювання.

Інституційне забезпечення трансформації аграрного сектору є комплексною системою, яка включає взаємодію різних державних, недержавних та міжнародних організацій, що відіграють ключові ролі в управлінні, регулюванні та підтримці розвитку сільського господарства. Ця структура охоплює як формальні інституції (державні органи, закони, нормативні

акти), так і неформальні (суспільні організації, аграрні кооперативи, асоціації фермерів).

Система інституційного забезпечення має на меті створення умов для забезпечення стійкого розвитку аграрного сектору, підвищення його продуктивності та ефективності, інтеграції до світових ринків і забезпечення продовольчої безпеки країни. Розглянемо основні компоненти цієї системи.

Державні інституції відіграють ключову роль у формуванні та реалізації аграрної політики на національному рівні. Основними державними органами, відповідальними за управління аграрним сектором, є:

Міністерство аграрної політики та продовольства України – головний орган, що відповідає за розробку та впровадження державної аграрної політики, законодавчі ініціативи у сфері сільського господарства, управління земельними ресурсами, а також забезпечення продовольчої безпеки.

Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру (Держгеокадастр) – відповідає за регулювання земельних відносин, управління державними земельними ресурсами та забезпечення прозорості ринку землі.

Міністерство фінансів України та інші фінансові органи – відповідають за розподіл бюджетних коштів, субсидій і кредитних програм для сільського господарства. Ці інституції також координують міжнародні фінансові інвестиції та донорську допомогу, спрямовані на розвиток аграрного сектору.

Державні інституції розробляють і впроваджують стратегічні документи та програми розвитку аграрного сектору, такі як "Стратегія розвитку аграрного сектору до 2030 року", а також забезпечують реалізацію політик, спрямованих на підвищення конкурентоспроможності та модернізацію сільського господарства.

Місцеві органи влади, включаючи обласні та районні адміністрації, відіграють важливу роль у впровадженні державної політики на регіональному рівні. Вони займаються реалізацією державних програм підтримки фермерів, координацією з місцевими агровиробниками, моніторингом ситуації на місцевих ринках та розробкою програм регіонального розвитку сільських територій. Місцеві органи влади часто мають більше інформації про потреби і виклики конкретних регіонів, що дозволяє їм ефективно адаптувати загальнонаціональні політики до місцевих умов.

Недержавні інституції виконують важливу функцію представлення інтересів аграрного бізнесу, забезпечення професійної підтримки та захисту прав аграріїв на національному та міжнародному рівнях. Основними інституціями в цій сфері є аграрні асоціації, кооперативи та громадські організації.

Асоціації фермерів та землевласників України – активно захищають інтереси фермерів, просувають законодавчі ініціативи, що спрямовані на поліпшення умов для ведення аграрного бізнесу, та виступають посередниками між державними органами і аграріями.

Аграрні кооперативи – об'єднують дрібних фермерів з метою зменшення витрат, покращення доступу до ринків і підвищення конкурентоспроможності. Кооперативи відіграють особливу роль у трансформації аграрного сектору, сприяючи розвитку малого і середнього бізнесу на селі та забезпечуючи економічну стійкість сільських громад. Громадські організації та НУО активно беруть участь у впровадженні екологічних, соціальних та економічних ініціатив в аграрному секторі. Вони працюють над розвитком сталого сільського господарства, впроваджують освітні програми для фермерів та сприяють розвитку зелених технологій. Наприклад, організації, що займаються впровадженням екологічно сталих практик у сільському господарстві, допомагають аграріям інтегрувати природоохоронні технології, що сприяє збереженню біорізноманіття та підвищенню якості продукції.

Міжнародні інституції також відіграють важливу роль у трансформації аграрного сектору України. Вони надають фінансову, технічну та консультативну допомогу, сприяючи модернізації сільського господарства та інтеграції України у світові ринки.

Світовий банк, Міжнародний валютний фонд (МВФ) та Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) надають фінансові ресурси та кредити для інвестування у розвиток інфраструктури аграрного сектору, підтримують впровадження інноваційних технологій та розробляють стратегії розвитку сільських територій.

Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) – надає Україні консультативну та технічну підтримку у впровадженні нових агротехнологій, боротьбі з кліматичними викликами, підвищенні продуктивності аграрного сектору та збереженні екологічної стійкості. Європейський Союз (ЄС) активно під-

тримує розвиток сільського господарства в Україні через програми технічної допомоги, включаючи реформу ринку землі, підтримку малих та середніх фермерських господарств, а також сприяння експорту української продукції на європейські ринки.

Незважаючи на важливість усіх зазначених інституцій, існують певні проблеми в їхній взаємодії. Основні виклики пов'язані з недостатньою координацією між державними та недержавними інституціями, що часто призводить до дублювання функцій і затримок у впровадженні політики. Крім того, нестабільність законодавчої бази створює додаткові труднощі для ефективної роботи інституційного механізму.

Для вирішення цих проблем необхідно підвищити координацію дій, запровадити чіткі механізми комунікації та розподілу функцій між інституціями на різних рівнях, а також забезпечити прозорість процесу прийняття рішень і впровадження аграрної політики.

Структура інституційного забезпечення трансформації аграрного сектору України є складною та багаторівневою системою, яка охоплює державні, недержавні та міжнародні інституції. Для забезпечення стійкого розвитку аграрного сектору необхідна ефективна взаємодія всіх складових цієї системи, що сприятиме реалізації державної аграрної політики, підвищенню продуктивності та конкурентоспроможності сільського господарства, а також забезпеченню продовольчої безпеки країни.

Інституційне забезпечення трансформації аграрного сектору в Україні стикається з рядом суттєвих проблем і викликів, які обмежують ефективність реалізації аграрної політики та розвиток сільського господарства. До ключових проблем можна віднести наступні:

1. Недостатня координація між державними інституціями. Одна з основних проблем полягає у відсутності чіткої координації між різними державними органами, що беруть участь у формуванні та реалізації аграрної політики. Це призводить до дублювання функцій, неузгодженості дій та затримок у прийнятті рішень. Наприклад, Міністерство аграрної політики та продовольства і Держгеокадастр часто діють без належної координації, що ускладнює регулювання ринку землі та управління земельними ресурсами.

2. Нестабільність законодавчої бази. Часті зміни законодавства, відсутність прозорих і стабільних правил гри для аграрного бізнесу, а також затримки у прийнятті важливих

реформ негативно впливають на інвестиційний клімат в аграрному секторі. Нестабільність законів, що стосуються ринку землі, прав власності та регулювання екологічних стандартів, створює додаткові ризики для агровиробників та інвесторів.

3. Недостатня підтримка малих фермерів. Малі фермерські господарства часто стикаються з труднощами у доступі до фінансових ресурсів, сучасних технологій і ринків збуту. Інституційна підтримка малих фермерів є недостатньою, що призводить до низької конкурентоспроможності цих суб'єктів на ринку. Програми державної допомоги переважно орієнтовані на великі агрохолдинги, а дрібні фермери часто залишаються поза увагою.

4. Корупція та неефективність державного управління. Корупція та бюрократія у державних інституціях залишаються значними проблемами, які ускладнюють реалізацію аграрної політики та доступ до державної підтримки. Затримки в оформленні документів, непрозорість рішень та випадки корупції підривають довіру агровиробників до державних структур.

5. Відсутність інтегрованої системи моніторингу та оцінки. На сьогодні відсутня інтегрована система моніторингу та оцінки результативності аграрної політики. Відсутність надійних даних і чіткого аналізу процесів у сільському господарстві ускладнює прийняття ефективних управлінських рішень, а також контроль за виконанням державних програм.

6. Обмежена співпраця з міжнародними організаціями. Попри значну підтримку з боку міжнародних інституцій, їхній потенціал використовується недостатньо. Багато програм технічної та фінансової допомоги залишаються недосяжними для українських фермерів через бюрократичні бар'єри та недостатню інтеграцію міжнародних стандартів у національне законодавство.

Шляхи вдосконалення інституційного забезпечення трансформації аграрного сектору. Для подолання вищезазначених проблем та підвищення ефективності інституційного забезпечення публічного управління аграрним сектором необхідно здійснити низку важливих заходів. До основних шляхів вдосконалення відносяться:

1. Посилення координації між державними інституціями. Необхідно створити єдиний координаційний центр або платформу для узгодження дій між різними державними органами, що займаються питаннями аграрної політики. Така

платформа дозволить уникнути дублювання функцій та покращити оперативність прийняття рішень. Важливо також налагодити систему міжвідомчого обміну інформацією для швидкого реагування на зміни в аграрному секторі.

2. Стабілізація законодавчої бази. Необхідно прийняти стабільне і прозоре законодавство, яке регулює ключові аспекти аграрної діяльності, зокрема земельні відносини, експортно-імпорتنі операції та підтримку фермерів. Для цього слід розробити довгострокову законодавчу стратегію, яка враховуватиме потреби всіх учасників аграрного ринку і знизить правові ризики для агровиробників та інвесторів.

3. Посилення підтримки малих фермерів. Для забезпечення сталого розвитку малих фермерських господарств слід створити спеціальні програми державної допомоги, спрямовані на їх фінансування, навчання та технічну підтримку. Розвиток кооперативного руху, який дозволить об'єднувати ресурси дрібних фермерів для спільного виробництва і збуту продукції, є ще одним важливим напрямком. Державні та недержавні інституції повинні сприяти створенню сприятливих умов для розвитку сільськогосподарської кооперації.

4. Боротьба з корупцією та підвищення прозорості управлінських рішень. Необхідно впровадити чіткі антикорупційні механізми у державних інституціях, що займаються аграрною політикою. Це може включати оцифровування процесів, автоматизацію адміністративних процедур і збільшення прозорості у процесі прийняття рішень. Зокрема, створення електронних платформ для подачі заяв на отримання субсидій та доступу до державної підтримки дозволить знизити рівень корупції та бюрократичних перепон.

5. Розвиток системи моніторингу та оцінки. Необхідно розробити інтегровану систему моніторингу та оцінки ефективності державних програм у сфері сільського господарства. Така система має базуватися на зборі актуальних даних, аналізі результатів реалізації програм підтримки аграріїв та проведенні регулярних оцінок з метою коригування політики. Впровадження сучасних інформаційних технологій та аналітичних інструментів дозволить підвищити якість управління аграрним сектором.

6. Активізація міжнародної співпраці. Необхідно розширювати співпрацю з міжнародними організаціями, такими як Світовий банк, МВФ, ЄБРР та Європейський Союз, з метою залу-

чення інвестицій і технічної допомоги. Важливо забезпечити інтеграцію міжнародних стандартів та практик у національну аграрну політику, що дозволить підвищити конкурентоспроможність української продукції на світових ринках. Окрім цього, Україна має використовувати можливості програм технічної допомоги та обміну досвідом для впровадження сучасних технологій у сільському господарстві.

Інституційне забезпечення трансформації аграрного сектору є ключовим елементом успішної реалізації державної політики у сільському господарстві. Проте сучасна система стикається з багатьма викликами, що знижують її ефективність. Вирішення проблем, таких як недостатня координація між інституціями, нестабільність законодавчої бази, недостатня підтримка малих фермерів та корупція, є критично важливим для забезпечення стійкого розвитку аграрного сектору. Вдосконалення інституційного забезпечення через посилення координації, стабілізацію законодавства, боротьбу з корупцією, розширення підтримки фермерів та активізацію міжнародної співпраці дозволить досягти цілей стратегії розвитку сільського господарства та забезпечити продовольчу безпеку України.

Висновки. Трансформація аграрного сектору є важливим етапом у процесі стійкого розвитку національної економіки України. В умовах глобальних викликів, таких як зміна клімату, зростаючий попит на продовольство та посилення конкуренції на світових ринках, виникає необхідність удосконалення системи публічного управління аграрною галуззю. У цьому контексті ключовим аспектом є інституційне забезпечення, яке формує основу для реалізації державної аграрної політики, спрямованої на модернізацію сільського господарства, підтримку фермерів, забезпечення продовольчої безпеки та екологічної стійкості. Однак сучасна система інституційного забезпечення аграрного сектору стикається з низкою проблем, серед яких недостача координації між державними та недержавними інституціями, нестабільність законодавчої бази, недостатня підтримка малих фермерських господарств, а також високий рівень корупції. Ці виклики обмежують ефектив-

ність управлінських рішень, створюють додаткові перешкоди для агровиробників і стримують інвестиційну активність у секторі. Для покращення інституційного забезпечення необхідно посилити координацію між державними органами, стабілізувати законодавче регулювання аграрної політики, активізувати підтримку малих фермерів, посилити боротьбу з корупцією, а також поглибити міжнародну співпрацю. Впровадження сучасних інформаційних технологій, розвиток сільськогосподарської кооперації та інтеграція міжнародних стандартів у національне управління є важливими елементами цього процесу. Вдосконалення інституційної системи сприятиме більш ефективній реалізації державної аграрної політики, підвищенню конкурентоспроможності українського сільського господарства на світовій арені та забезпеченню стійкого розвитку аграрного сектору в умовах сучасних економічних та екологічних викликів.

Список використаної літератури:

1. Араніч В.І., Зоря О.П., Пісоцький А.А. Необхідність і значення економічного регулювання аграрного виробництва. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2012. №1. С.140-142.
2. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної економічної стратегії на період до 2030 року» від 03.03.2021 р. №179. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/prozatverdzhennya-nacionalnoyi-eko-a179>.
3. Шийка Ю.Б. Організаційно-економічні особливості державної підтримки аграрного сектору економіки. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету. 2013. №1. С.329-336.
4. Ціхановська В.М. Державне регулювання агропродовольчих ринків в умовах глобалізації. Збірник наукових праць ВНАУ. Серія: Економічні науки. 2011. №2(53). С.97-102.
5. Батигіна О.М. Особливості правового регулювання саморегульованих організацій оптових ринків сільськогосподарської продукції в Україні. Сучасні досягнення наук земельного, аграрного та екологічного права. Х.: Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого», 2013. С.75-77.
6. Щуревич Л.М. Інноваційні перспективи в розвитку аграрного сектору в Україні. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. №10. С. 101-105.

Soloshenko R. M. System of institutional ensuring mechanisms of public management of the transformation of the agricultural sector

The article is devoted to the analysis of the system of institutional support of the mechanisms of public management of the transformation of the agrarian sector in Ukraine. In the context of modern challenges of globalization, climate change, growing demand for food and Ukraine's integration

into world markets, there is a need to improve management mechanisms in the agricultural sector. The main purpose of the article is to study the role of state, non-state and international institutions in supporting the development of agriculture and the implementation of sustainable development strategies. The article examines the theoretical foundations of public management of the agricultural sector, in particular the concepts of state regulation, new institutional economics, sustainable development and multi-level management. The authors investigate how these approaches affect the functioning of the agricultural sector and ensure its adaptation to modern challenges. Particular attention is paid to the role of institutions in reducing transaction costs, stimulating cooperation between farmers and introducing innovative technologies. The structure of institutional support of the agricultural sector, which includes state institutions (Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine, State Geocadaster, local authorities), non-state organizations (farmers' associations, agricultural cooperatives, public organizations) and international institutions (World Bank, FAO, EBRD), was analyzed. The main problems faced by the system of institutional support are identified, including insufficient coordination between institutions, instability of the legislative framework, limited support for small farmers, corruption, and the absence of an integrated system for monitoring and evaluating policy effectiveness. Based on the analysis, ways to improve institutional support are proposed, which include strengthening coordination between state bodies, stabilizing the legislative framework, expanding support for small farmers, introducing effective anti-corruption mechanisms, developing the cooperative movement, and intensifying international cooperation. The article aims to contribute to the formation of new approaches to public management of the agricultural sector and to contribute to the sustainable development of agriculture in Ukraine in the conditions of modern economic and environmental challenges.

Key words: *public administration, agricultural sector, institutional support, transformation of agriculture, state policy, coordination of institutions, sustainable development, agricultural cooperatives, support of farmers, international cooperation.*